

zákon, že úřad si vyšetří a zjistí podmínky udělení čl. státního občanství, tedy sám si zjistí, zda údaje žádosti těmto podmínkám, totiž podmínkám udělení státního občanství odpovídají.

Z ustanovení těch jde dále na jevo, že politický úřad II. stolice v řízení, jež má za účel zjistiti, zda žádost vyhovuje formelním předpisům § 4, jest oprávněn žádati od strany pouze, aby doplnila udání žádosti, tedy prostě jen, aby udala data, která uvádí odst. 2 § 4 pod písm. a)—g). Není tedy politický úřad II. stolice zásadně oprávněn žádati od žadatele nějakých dokladů a není ani oprávněn rozhodovati o tom, zda některý údaj žádosti jest vůbec doložen. Nutno přiznati stížnosti, že úřad má tu pouze úkol postarati se, aby žádost obsahovala údaje zákonem požadované, že však není oprávněn jednak nějakých dokladů na straně žadati, jednak prohlásiti žádost za odvolanou, když strana doklad nepředloží. Náhled ten má oporu v první větě odstavce 3, podle které politický úřad II. stolice žádost, odpovídající předpisům předešlého odstavce, předloží min. vnitř. Žádost pak odpovídající »předpisům předešlého odstavce« jest taková žádost, která prostě obsahuje všechna »označení« odstavce 2.

V těchto »označeních« nikde není uvedeno, že by strana musila žádost doložiti nějakými doklady, naopak z písm. h) zcela určitě vychází na jevo, že žádost doklady opatřena býti nemusí a že se na straně jen požaduje, aby v žádosti označovala dokazovací prostředky, o nichž strana chce, aby jich bylo použito.

I když tedy žádost neobsahuje dokladů, nýbrž jen udání, žádaná písm. a)—g) odstavce 2, a když o udáních těch jen prostě nabízí důkazní prostředky, není politický úřad II. instance oprávněn žádati na žadateli nějakých dokladů, nýbrž jest povinen sám z moci úřední vyšetřiti, zda tu podmínky udělení jsou. Vrátili žádost s účinkem, že se považuje za odvolanou, může úřad jen tehdy, když žadatel nedoplnil k vyzvání úřadu v dané lhůtě žádost udáním těch náležitostí, které jsou uvedeny pod písm. a)—g) odstavce 2, nikoliv když žadatel nedoplnil žádost nějakým dokladem.

Tomu také nasvědčují materiálie zákona, které (Tisk posl. sněmovny z roku 1926 č. 514) výslovně uvádějí, že strana není povinna údaje žádosti dokumentárně doložiti, ač jest to v jejím zájmu záhodno a že úřad jest povinen ex offio vyšetřiti všechny údaje a okolnosti stranou hodnověrnými listinami nedoložené. Vylíčenému shora stanovisku nasvědčují i předpisy vl. nař. ze 13. ledna 1928 č. 8 Sb., kde se v § 48 odst. 4 ukládá stranám povinnost k důkazu jejich tvrzení jen »pokud je jim to možno«.

Právní názor, na němž je založeno rozhodnutí první stolice, je tedy v rozporu se zákonem. Potvrzujíc rozhodnutí I. stolice přes námitky odvolatele, octlo se tedy i nař. rozhodnutí v rozporu se zákonem.

Č. 11.324.

O b č a n s t v í s t á t n í. — Ř í z e n í p ř e d n s s - e m: * V d o v a n e n í l e g i t i m o v á n a k e s t í ž n o s t i n a n s s d o r o z h o d n u t í ú ř a d u, k t e r ý m p o s m r t i m a n ž e l o v ě b y l o v y s l o v e n o, ž e t ý ž n e n í č l. s t á t n í m o b č a n e m.

(Nález ze dne 2. června 1934 č. 11.080.)

Prejudikatura: Srov. Boh. A 9858/32, 10.496/33, 3887/24.
Věc: Olga O. v P. (adv. Dr. Egon Gerstl z Prahy) proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Zsp v Brně výměrem ze 14. ledna 1926 nevyhověvši žádosti manžela st-lky Dra Maxmiliána O., vyslovila, že jmenovaný není státním občanem čsl. Odvolání téhož žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl. Žadatel Dr. Maxmilián O. před rozhodnutím žal. úřadu zemřel (9. března 1930).

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané vdovou uvažil nss toto:

Nss je nucen vzhledem k předpisu § 2 svého zák. předem rozhodnouti otázku, zda st-lka jest ke stížnosti do nař. rozhodnutí legitimována. St-lka tuto legitimaci dovozuje z toho, že je vdovou a dědičkou žadatele. Nss však neuznal, že by st-lka byla legitimována ke stížnosti, a to z těchto úvah:

Podle cit. § 2 zákona o ss je předpokladem úspěšné stížnosti k nss-u, aby bylo protizákonným rozhodnutím nebo opatřením úřadu správního st-li ublíženo v jeho subj. právech.

Není sporu o tom, že st-lka nežádala o uznání svého čsl. státního občanství, ani o udělení tohoto občanství pro sebe, a že tak žadatí ani nemohla, poněvadž jako vdaná žena sledovala pouze ve státním občanství svého manžela. Státní občanství manželky za života manželova, resp. za trvání manželství není právem samostatným, nýbrž je prostě stavem odvozeným ze stavu (práva) manželova. Nemá tedy za života manžela, resp. za trvání manželství samostatného právního nároku na udělení nebo uznání čsl. státního občanství. Ona nemůže také žadatí o toto udělení pro svého manžela a nemůže ve svých právech býti dotčena tím, že úřad manželův státního občanství neudělil, resp. manželovo státní občanství neuznal.

Na tom se v tomto směru nemění nic ani nastalou smrtí manželovou; okolnost tato má sice pro manželku (vdovu) za následek, že se stává způsobilým subjektem k samostatnému nabývání státního občanství, takže vdova po smrti manželově může samostatně žadatí za udělení, resp. uznání státního občanství svého, nepropůjčuje jí však právo strany proti úředním aktům vydaným ve věci státního občanství manželova proti tomuto.

Míní-li st-lka dokládati svoji aktivní legitimaci ze vztahu dědického, nelze jí rovněž přiznati stížní legitimaci, poněvadž státní občanství není právem majetkovým a není tedy předmětem dědické posloupnosti.

Bylo proto stížnost odmítnouti pro nepřípustnost, čímž není st-lce bráněno, aby nabyvši úmrtím manžela samostatnosti ohledně státního občanství, domáhala se sama pro sebe uznání, resp. udělení státního občanství a stěžovala si pak také k nss-u do případného negativního vyřízení žádosti takové příslušnými úřady (srov. Boh. A 9858/32, 10.496/33, 3887/24).

Č. 11.325.

Domovské právo. — Řízení správní: Odvolání z usnesení obce pobytu, zamítajícího žádost obce domovské za přijetí přísluš-